

Fejér megyei

Hírlap

Vasárnap,
1968. január 28.
XXIV. évfolyam, 23. sz.
Ara 1 forint

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése

a népgazdaság 1967. évi fejlődéséről

1967-ben a gazdasági élet minden területén egyik legfontosabb feladat az új gazdaságirányítási rendszer 1968. január 1-vel történő bevezetésének előkészítése volt. Ennek hatása valamelyest az 1967. évi eredményekben is tükröződött. A gazdaságban új módszerek és szervezeti formák kialakítása kezdődött meg, tovább növekedtek a termelők, a gazdasági fejlődés merteke az 1966. évhez hasonló volt. A gazdasági munka hatékonysága javult ugyan, de nem kielégítően. Egyes területeken nem sikerült létrehozni a szükséges egyensúlyt. A termelés mennyisége, összetétele, néhány esetben pedig minősége nem tette lehetővé, hogy megnövekedett importszükségletünket teljes egészében fedezzük exporttal. Nem volt hiánytalan az ésszerű a tervet meghaladó beruházási kereslet és a termelőeszközökkel való ellátottság, az építőipari kapacitások között. A lakosság anyagi, kulturális és szociális ellátása jelentősen javult ugyan, néhány területen azonban időnként hiány volt. 1967-ben a népgazdaság fejlődését, a lakosság anyagi és kulturális helyzetének alakulását a következő főbb adatok jellemzik.

alpok és a fergőalpok bővülése) ennél nagyobb arányú volt. Az év folyamán fagyasztrá és felhalmozásra együttvéve a nemzeti jövedelemmel valamivel többet fordítottunk. A külkeresletet behozatali többlettel kellett fedeznünk.

Ipar — építőipar

A szocialista ipar 1967-ben kb. 9 százalékkal termelt többet, mint 1966-ban. Ezért belül az állami ipar ugyancsak 9 százalékkal, a szövetkezeti ipar 18 százalékkal növelte termelését. A termelés növekedése nagyobb volt, mint az előző két évben, (5, illetve 7 százalékos és nagyobb, mint amekkorával a terv számolt (4—6 százalékos).

A szocialista iparban foglalkoztatottak száma az elmúlt év folyamán mintegy 50 000 fővel, több mint 3 százalékkal emelkedett. Az állami iparban 28 000 fővel, 2 százalékkal, a szövetkezeti iparban 22 000 fővel, 12 százalékkal dolgoztak többen, mint egy évvel korábban.

1967-ben az állami iparban a munka termelékenysége kb. 7 százalékkal volt magasabb, mint 1966-ban. A termelés növekedésének kb. háromnegyede adódott a termelékenység növekedéséből. (Ez az arány valamivel kisebb volt, mint az előző évben).

Az év folyamán az ipari termelésből termelői célokra, fagyasztra és beruházásra kb. 9 százalékkal többet fordítottak, mint

(Folytatás a 4. oldalon.)

Eskütétel a laktanyában

A laktanya udvarán sorakozott fel az újoncok egysége Hídeg januári szél pászta végig a környéken, az eskütételre felsorakozottak mentálisan állnak, csak a telük szemben gyülekező civilek — szülők, testvérek, menyasszonyok, barátok, hozzátartozók — toporognak.

nézik az éppen esküt-tett újoncokat. A mori járási partbizottság, a tanács, a zsekestehervári tanács, a Gamma és VIDEOTON gyárak képviselői elismeréssel beszélnek a fiúkról, akik néhány hét katonai szolgálat után immár felelősök a "szapatszóra, a háza védelmére.

— meghatóttan állnak hosszúra nyúlt fiúk mögött. A papa, aki — igaz, hogy más időkben, de már próbálta a katonaiéletet — büszkén figyeli fia lépteit, a mamának meg könny is szaladt a szeme szögletébe, amikor az ő — „csemétéje” — csókolta meg a csapatszót.

Ellestem egy pillanatot, 40—50 év körüli asszonyt vettem észre és mellette fél fejtel magasabb férfit. Egy pillanatra szokatlan volt, hogy az esküt-tető katonák között két civil áll az ünnepélyes percekben. Pedig nincs benne semmi szokatlan. Régi tradíció már a hadseregben és ennél az egységnél is, hogy az esküt-telő jelen vannak a szülők, a hozzátartozók, hallják fiuk ünnepélyes fogadalmát. Az említett asszony és férje — Hitessék Károly és felesége

Parancsszavak hangzanak, ódesanyák, menyasszonyok, apák és testvérek figyelik az esküt-telt, majd utána faggatják a katonákat. Kedves, bensőséges pillanatok ezek, jelentős állomás a mai eskü, katonává értek a fiúk.

A szél változatlanul fúj, hűde, januári nap van. A fagyos földön dobognak az esküt-tett ifjak lépteit. Előtűk a százlőt viszik, amelyre felelősök.

B. R.

— Zászlónak tiszteleg! — hangzik a parancs, és a katonák feszes vigyázatban nagy tisztelettel köszöntik a zászlót. A laktanyában talán soha nem láttak ennyi embert és ez nem csoda, hiszen nem Szűcs György az edző, akire őten is jöttek. Édesanyja, bátyja és néhány rokon jött el, hogy tanjára legyen a nagy napnak. Zászlókat esküt-tető Pestről jött, hogy esküt-tető fiat lassa, mások Mosonmagyaróvárról, Soponyáról, Kislántról jöttek.

— A testvére esküt-tetőre jött? — kérdeztem egy nyulának 17—18 év körülű fiútól.

— Nem, — válaszolta a megkérdezett Rózsa Gyula a Teleki Gimnázium IV. osztályos tanulója. Mi tizenketten a gimnáziumból nem ismerősközött jöttünk, hanem a katonai élettel barátkozunk. Rövidesen mi is bevonulunk, nem árt az ismeretszerzés.

A csinos, barna leány Gruman Magdolna, búszke örömmel mondja, a völgyé-nyemhez (Kiss Tiborhoz) jöttem. Hasonló büszkeséggel érződik Cseh Ida szavából, aki tetszést látogatta meg ezen a napon.

Falus József a kislángi Termelőszövetkezet képviselőjében a sportkör aktivistáit jött meglátogatni. Heidinger János, Hetyei Lajos, Kiss Ferencet.

— Eljöttem, mert kíváncsi vagyok hogyan is állnak meg a fiúkat a fiúk a katonaságnál.

Hallja a beszélgetést öz. Kerco Istvánné, aki a leányával jött el Hegyeshalomról, hogy tanjára legyen István fia esküt-tető.

— Évek óta egyedül neveltem már Istvánt, ezért különösen örülök, hogy felbuzgott elégedettek vele. Hallotta? — kérdezi tőlem kedves mosollyal — milyen szépen szavalt Vasvári István verset?

Még válaszolni sincs időm, amikor megjelenik a ruhlánk, izmos, katonás tartású fiú. Tőle azt tudom meg, hogy a szini iskolára jelentkezett és mikor bevonult, azt hitte, nem lesz többé nőjára kedvtelésnek a versnek, a szindarabnak hódolnia.

— Igaz, a katonaiélet nem kevés előkészítést ad mondja — de parancsnokaink gondoskodtak arról is, hogy legyen időnk a művelődési szünetekre.

Szülők, rokonok, vendégek

VARÁZSHEGY

Dermedt hűshegyek — Munkában az ország legmodernebb hűtőháza

langyos fuvalként simogat a minusz 6 fok. Emelővillás targonca robog el melletttem, a kámpókön kettévágott sertésnek hímáldozdnak, szigorú rendben, már megmunkálva, vörösen gőzölögve, hogy néhány perc múlva rideg tombán meredve, kopogva hulljanak rakásra.

Újítanak, számítgatnak...

Nemcsak tárolóüzem, gyár is, melyhűtőt áruk előállítására berendezkedett üzem. Gyümölcs és zöldségáruk készülésnek, és most elednek a nagy terv, a külföldi kooperáció, hűsös készítmények

előállítására svéd és nyugatnémet vállalatokkal együttműködve.

Ez a fehérvári hűtőházban a tél szezon teljes kibaszáltságát, az ország legmodernebb hűtőházát üzemeltet.

Újítanak, számítgatnak és ami a legfontosabb, cselekszenek. Csak hibátlan árut dolgoznak fel, minőségi árut vesznek a MEK-től és a tselektől. Csak fél éves az üzem, de már készre van a teljes létesítmény a termelőknél és a fiatal üzem már állandó gárdára, megbízható emberekre támaszkodhat.

Fiatl, fehérköpenyes mérnök vezet bennünket a gépcarnokba, ahol pompán dűbörögnek a fagyasztóberendezések és a hűtőfolyadék jellegzetes illata lebeg.

Fotocellás ajtó és svéd automata

Az előtérben a svéd automata csomagológép szines dobozokat hajtogat, tölti a tavaszi vitaminközzel. Borsó, karfiol, zöldbab, sárgarépa tarka hullámban hullik a vakitáon tiszta esőveken, s a lélektelen gép szinte egy káraktréndező izével rendez el mindent.

Fotocellás ajtón lépünk a hatalmas terembe, ami to-

pa puffanással záródik be mögöttünk. Vibráló gyallad ki a neon és a derbotortta fehér falak között gyümölcsdobozok fagyos hegyei bukkannak fel. Mint egy varázshégy...

— Lebegtető fagyasztás, s ezek itt a fagyasztó alagutak — mutatja fiatal kísérőm, aki fehér köpenye fölé vastag bundát kanyarított. — A klasszikus fagyasztási eljárásoktól különbözik mert a felületen keletkezett jégpartya a belső zsengeséget biztosítja. A látogatás végén kényelmesen elnyújtózkodunk a hall kagylófoteljeiben.

„Jégvacsera” a Royalban

— Február 3-tól 10-ig Bu-

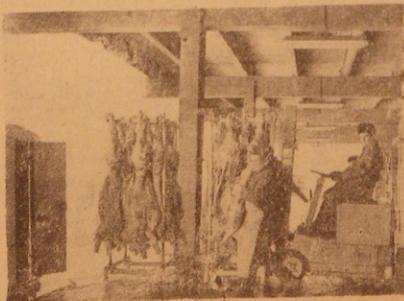
dapestben a Royal Szállóban mirelit-vacsorákat rendezünk. Minden, a levestől a desszertig gyorsfagyasztott és a mi készítményünk.

A gombó „atyja”

Másik fehérköpenyes siet át a hallon. — A gombó atyja, — mondja. Ő dolgozta ki a gyorsfagyasztott szőlőgombóc előállítását.

A kapun fehér teherkocsi kanyarodik a Hűtőház elé, rajta nagy kék betűkkel MIRELIT. Körülöttem zajlik egy fiatal üzem, fiatal munkásainak élete. A hűtőház betonfalai kékesen csillognak a puha fehérségben. Lassú mozgással dolgoznak a hűtőgépek, s a Hűtőház hűstornyai között hangtalanul bujósokáznak a jéghegy levegő.

— Baróti András —

A hűtőházból kiszállítják a felszeréseket.

A készítséggyártó brigád karfiolt rak dobozokba.

(Folytatás az 1. oldalról)

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése a népgazdaság 1967. évi fejlődéséről

1966-ban. Az ipari termékek kivételével az év alatt kb. 6 százalékkal emelkedett. Az előző évnél gyorsabban nőtt az ipari eredetű termékek készlete.

A gyümölcs és a bortermés jó volt a zöldségetermés meghaladta az előző évet. A legtöbb kapásnövény (a kukorica, a burgonya, a cukorrépa) és a zsalakartermékek természetesen és mennyiségben azonban az előző évhöz képest csökkent.

névedése is. Az 1967. évben felhasznált beruházási összegek csaknem fele az ipar és az építőipar, kb. 15-15 százalékkal a mezőgazdaság és a közlekedés fejlesztésére fordították.

Az elmúlt évben a bányászati kevesebbet termelt, mint 1966-ban. A szénttermés 27 millió tonnával, a fűtőérték-alapján számítva 8 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel ezelőtt. A kőolajtermelés lényegében az 1966. évi szinten maradt, a földgáztermelés 3 százalékkal, a népgazdaság energia-szükségletének kielégítése érdekében jelentős mennyiségű energiatermelést hoztak be. Az ország fűtőanyag-felhasználásán belül tovább nőtt a szénhidrogének aránya. — A villamosenergia-termelés 1967-ben 13,5 milliárd kWó volt, 3 százalékkal több, mint 1966-ban.

1967-ben 338 ezer kat. hold területet öntöztek. Az öntözött terület 26 százalékkal nagyobb volt, mint egy évvel ezelőtt. Az egy kat. hold szántóterületre jutó műtrágya felhasználás határozottan javult, a hektáron 56 kg volt (egy hektárra számítva 97 kg), 27 százalékkal több, mint 1966-ban. — 1967. őszi kenőgyöngytermelés lényegében ugyanannyit vetettek, mint az előző évben. A takarmánygabona 1967. őszi vetésterületéig mintegy 7 százalékkal nagyobb volt, mint egy évvel ezelőtt.

1967 folyamán több fontos, új létesítményt helyeztek üzembe köztük a Borsodi Vegyipari kombinát karbamidüzemét, a Dunai Kőolajipari Vállalat parafinmentesítő üzemét, a Csepeli Csőgyár újabb csőgyártó üzemét. Befejelték a Magyar Postógyár dunai gyáráról üzemek és a Csepeli Papírgyárnak a bővítesét. Elkészült a hőmezővársárhely új porcellán- és újabb részlege. Székesfehérváron új 750 vasgöngyös új hűtőház létesült, megkezdte működését a napi 450 q kapacitású kelenföldi kenyérgyár.

Az építéstanácsipar 11 százalékkal termelt többet, mint 1966-ban. Ezen belül a beton- és téglatermés kb. 21 százalékkal nőtt. A háztartás- és építési anyagok termelése mérsékeltbben emelkedett. Teglából 7 százalékkal, cementből 2 százalékkal termeltek többet, mint az előző évben.

A szarvasmarha-állomány (több, mint 2 millió darab) és ezen belül a tehénállomány is (kb. 780 ezer darab) 1967-ben kis mértékben ugyan, de emelkedett.

Bevezetőként a Budapest-Záhony vasútvonal villamosítása, melynek következtében a vasúti forgalom Hegyeshalomtól-Záhonyig villány-vonattal bonyolítható le.

1967-ben a vegyipar 13 százalékkal növelte termelését. Maronitronból 6 százalékkal, szelén- és szelén-szulfidból 7 százalékkal, teherautó és autóbusz alkatrészekből 10 százalékkal, műanyagműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfáttal 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. A gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

Adattárk rendeltetésének a „Budapest” kör-szállókat, a veszprémi „Veszprém” szállót, az agteleki turistaszállót és a jelentősen kibővített esztergomi „Füredi” szállót.

A gépipar 1967-ben 9 százalékkal növelte termelését. Maronitronból 6 százalékkal, szelén- és szelén-szulfidból 7 százalékkal, teherautó és autóbusz alkatrészekből 10 százalékkal, műanyagműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfáttal 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. A gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

A kikereskedelmi hálózat fejlesztése érdekében ABC áruházakat létesítettek Kecskeméten, Komión, Pécsen, Kaposváron és Harkányban.

A gépipar 1967-ben 9 százalékkal növelte termelését. Maronitronból 6 százalékkal, szelén- és szelén-szulfidból 7 százalékkal, teherautó és autóbusz alkatrészekből 10 százalékkal, műanyagműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfáttal 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. A gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

Új, modern kórház kezdte meg működését Orosházán és Salgótarjánban, megkezdődött a karaczi új kórház átadása.

A gépipar 1967-ben 9 százalékkal növelte termelését. Maronitronból 6 százalékkal, szelén- és szelén-szulfidból 7 százalékkal, teherautó és autóbusz alkatrészekből 10 százalékkal, műanyagműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfáttal 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. A gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

Az év folyamán számos új általános és középiskola épült, többek között Salgótarjánban, Miskolcon, Ozdon, Győrött és Pécsen.

A gépipar 1967-ben 9 százalékkal növelte termelését. Maronitronból 6 százalékkal, szelén- és szelén-szulfidból 7 százalékkal, teherautó és autóbusz alkatrészekből 10 százalékkal, műanyagműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfáttal 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. A gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

Új, modern kórház kezdte meg működését Orosházán és Salgótarjánban, megkezdődött a karaczi új kórház átadása.

A gépipar 1967-ben 9 százalékkal növelte termelését. Maronitronból 6 százalékkal, szelén- és szelén-szulfidból 7 százalékkal, teherautó és autóbusz alkatrészekből 10 százalékkal, műanyagműtrágyából 12 százalékkal, szuperfoszfáttal 16 százalékkal termeltek többet, mint 1966-ban. A gyógyszeripar termelése 21 százalékkal nőtt, jelentősen emelkedett a gyógyszer-export is.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

Az év folyamán számos új általános és középiskola épült, többek között Salgótarjánban, Miskolcon, Ozdon, Győrött és Pécsen.

Mezőgazdaság — Élelmiszeripar

1967-ben a mezőgazdaság össztermelése valamivel nagyobb volt, mint az előző évben és lényegében a tervnek megfelelően alakult. A növénytermelésen belül a kalászosok termelése és a természetmennyisége nagyobb volt, mint 1966-ban. Kenőgyöngyből 2,9 millió tonna termést takarítottak be, 21 százalékkal többet, mint egy évvel ezelőtt. A búza kat. holdankénti termelése átlag 14,9 q volt (hektáronként 25,8 q), 19 százalékkal magasabb, mint a rekord termésű 1965. évben.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

Az év folyamán számos új általános és középiskola épült, többek között Salgótarjánban, Miskolcon, Ozdon, Győrött és Pécsen.

Külkereskedelem

1967-ben a külkereskedelmi forgalom is nagyobb volt annál, mint amekkorával a terv számolt. Az összes forgalom belül a behozatal — főleg a gépek és egyes fogyasztási cikkek (pl. a hűtőgépek és a hűtőszekrények) — folytán — 13 százalékkal emelkedett. A kivitt 7 százalékkal volt több, mint 1966-ban. A behozatalban a legnagyobb arányt képviselő nyersanyag- és félkésztermék-import az átlagosnál kevesebb nőtt. Az átlagot jóval meghaladó mértékben emelkedett a gépek és a fogyasztási cikkek behozatala. A kivittelen belül a legnagyobb hányadot kitevő gépexport, valamint az ipari fogyasztási cikkek exportja nőtt jelentősen. — 1967-ben külkereskedelmi forgalmunkat a szocialista országokkal növeltük nagyobb mértékben. Az év folyamán az összes forgalomnak 68 százaléka a szocialista országokkal, 33 százaléka a Szovjetunióval bonyolítottuk le.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

A lakosság jövedelmei és azok felhasználása

1967-ben a lakosság jövedelmén belül a pénzbevételek mintegy 150 milliárd forintot tettek ki, 10 milliárd forinttal, 7 százalékkal többet, mint 1966-ban. A jövedelmek realiterekének növekedése — a fogyasztási cikkek ár-színvonalának kis mértékű emelkedése folytán — ennél valamivel mérsékeltbb volt.

Beruházások

1967 évben a beruházások — előzetes adatok szerint — a tervezettnél jóval nagyobb mértékben, mintegy 13 százalékkal nőttek és ezzel a beruházások 1968. és 1967. évi összegei meghaladta azt, amennyivel a harmadik öt éves terv a tervekhez első két évére számolt. A beruházásokon belül 1967. évben legnagyobb mértékben az importgép-beruházások emelkedtek de számottevő volt a hazai gyártású gépek és az építési beruházások

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

1967-ben a lakosság jövedelmén belül a pénzbevételek mintegy 150 milliárd forintot tettek ki, 10 milliárd forinttal, 7 százalékkal többet, mint 1966-ban. A jövedelmek realiterekének növekedése — a fogyasztási cikkek ár-színvonalának kis mértékű emelkedése folytán — ennél valamivel mérsékeltbb volt.

Mezőgazdaság — Élelmiszeripar

1967-ben a mezőgazdaság össztermelése valamivel nagyobb volt, mint az előző évben és lényegében a tervnek megfelelően alakult. A növénytermelésen belül a kalászosok termelése és a természetmennyisége nagyobb volt, mint 1966-ban. Kenőgyöngyből 2,9 millió tonna termést takarítottak be, 21 százalékkal többet, mint egy évvel ezelőtt. A búza kat. holdankénti termelése átlag 14,9 q volt (hektáronként 25,8 q), 19 százalékkal magasabb, mint a rekord termésű 1965. évben.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

1967-ben a lakosság jövedelmén belül a pénzbevételek mintegy 150 milliárd forintot tettek ki, 10 milliárd forinttal, 7 százalékkal többet, mint 1966-ban. A jövedelmek realiterekének növekedése — a fogyasztási cikkek ár-színvonalának kis mértékű emelkedése folytán — ennél valamivel mérsékeltbb volt.

Mezőgazdaság — Élelmiszeripar

1967-ben a mezőgazdaság össztermelése valamivel nagyobb volt, mint az előző évben és lényegében a tervnek megfelelően alakult. A növénytermelésen belül a kalászosok termelése és a természetmennyisége nagyobb volt, mint 1966-ban. Kenőgyöngyből 2,9 millió tonna termést takarítottak be, 21 százalékkal többet, mint egy évvel ezelőtt. A búza kat. holdankénti termelése átlag 14,9 q volt (hektáronként 25,8 q), 19 százalékkal magasabb, mint a rekord termésű 1965. évben.

A sertésállomány az előző évi jelentős visszaesés után 1967-ben nőtt és az év végén kb. 6 millió 600 ezer darab volt.

1967-ben a lakosság jövedelmén belül a pénzbevételek mintegy 150 milliárd forintot tettek ki, 10 milliárd forinttal, 7 százalékkal többet, mint 1966-ban. A jövedelmek realiterekének növekedése — a fogyasztási cikkek ár-színvonalának kis mértékű emelkedése folytán — ennél valamivel mérsékeltbb volt.

Mezőgazdaság — Élelmiszeripar

1967-ben a mezőgazdaság össztermelése valamivel nagyobb volt, mint az előző évben és lényegében a tervnek megfelelően alakult. A növénytermelésen belül a kalászosok termelése és a természetmennyisége nagyobb volt, mint 1966-ban. Kenőgyöngyből 2,9 millió tonna termést takarítottak be, 21 százalékkal többet, mint egy évvel ezelőtt. A búza kat. holdankénti termelése átlag 14,9 q volt (hektáronként 25,8 q), 19 százalékkal magasabb, mint a rekord termésű 1965. évben.

jövedelme kb. 5 százalékkal, a paraszti foglalkozásának realitereké ennél valamivel nagyobb mértékben (6-7 százalékkal) emelkedett. A munkás-alkalmazotti realiterek emelkedésében az egy keresőre jutó rész (3-3,5 százalékos) növekedése mellett szerepe volt annak, hogy a társadalmi jutások jelentős része nőtt és hogy kis mértékben a keresők száma is nőtt. Családi pótlék címén 1967-ben 7 százalékkal többet fizettek ki, mint az előző évben. Jelentős összeget folyósítottak gyermekgondozási segély címen is.

1967-ben a kiskereskedelmi forgalom — a jó árakon számítva — 105 milliárd forintot, 10 százalékkal nagyobb mint 1966-ban. (A terv a forgalom kb. 3-4 százalékos növekedését számolta.) Az összes forgalom belül a lakosság áruvásárlásai valamivel kisebb mértékben, 9 százalékkal nőttek, míg a közlekedés és a vállalatok 28 százalékkal többet vásároltak be. A kiskereskedelmi, mint a lakosság és a vállalatok 28 százalékkal többet vásároltak be. A kiskereskedelmi, mint a lakosság és a vállalatok 28 százalékkal többet vásároltak be.

A lakosság áruvásárlása 1967-ben átlagosan kielégítő volt. Egyes termékekben azonban, mint pl. serfésűshűtő, a élelmiszeripari áruvásárlás a keresletet nem mindig tudták kielégíteni. 1967-ben a lakosság szolgáltatásokra 7 százalékkal több pénzt adott ki, mint 1966-ban. Ezen belül a kulturális kiadások 3 százalékkal, a közlekedésre és a posta szolgáltatására fordított összegek 9 százalékkal nőttek.

A lakosság takarékhátállománya 1967. december 31-én 24,8 milliárd forintot tett ki. A takarékhátállomány az év folyamán tovább nőtt, de kisebb mértékben, mint 1966-ban.

A lakosság száma, egészségügyi és kulturális ellátottsága

Az ország népessége 1968. január 1-én kb. 10 236 000 fő volt, mintegy 39 000 fővel több, mint egy évvel korábban. Az előző három év átlagában a természetes szaporodás egy 3104 fő tett ki.

Az év lakosra jutó elvezetések száma — az 1966. évi lassú emelkedés után — 1967-ben 7 százalékkal tovább nőtt és 14,5 ezreléket tett ki. Ez az arány azonban még mindig alacsonyabb az európai átlagnál. Az elvezetések számának növekedése és a halandóság kis mértékű emelkedése mellett az év lakosra jutó természetes szaporodás — az 1966. évi ezrelékek szemben — 1967-ben 3,8 ezreléket tett ki.

Az orvosok száma egy év alatt 800 fővel nőtt és 1967. év végén 21 000 fő-t tett ki. 1967. december 31-én tízezer lakosra 20,5 orvos jutott. 1967. végén 2000 kórházi ágygal több állt a betegek rendelkezésére, mint egy évvel korábban és ezzel a kórházi ágyak száma 51 500-ra emelkedett.

Az 1967-ben iskolai évben a középiskolai tanulók száma 351 000, az egyetemi és főiskolai hallgatók száma 84 000 volt. A közép- és főiskolai tanulók száma — főleg az esti és levelező tagozatokon — az előző tanevhez képest csökkent.

Az 1967. év folyamán kiadott könyvek példányszáma mintegy 5 százalékkal nőtt 1966. évhez viszonyítva.

A televízió-előfizetők száma 1967. év végén 170 000-re, 117 000-re emelkedett. Az év végén minden harmadik családunk volt televíziója. A személygépkocsialomány egy év alatt 28 000 darabbal gyarapodott, és 1967. év végén 144 600 darab volt.

1967. év folyamán a külföldiek 2,4 millió alkalommal kerestek fel hazánkat a magyar állampolgárok 1 millió esetében utaztak külföldre. A hazánkba látogató külföldi turisták száma kb. másfélszerese volt, Legtöbben Csehszlovákiából és Jugoszláviából utaztak Magyarországra. Valamennyet emelkedett a magyar állampolgárok külföldi utazásainak száma is.

Budapest, 1968. január 23.

Központi Statisztikai Hivatal

P. HOWARD
/REITO ZENÓ/
Előretolt Helyország

19.
Az őrmester pulykavörös lett a mérnök.
— Örült! Maga örült!...
Maid megfogtam és búsulni kezdtem. — Maga... maga...
Rompéz! Rompez! Mert szethatott!
— Szegény, hogy megérződik — gondolta Galamb, miközben felment a szobába. Pilótte az ágyan ült, és azzal foglalkozott, hogy éleskára a poszton becsúsztassa a lábát függvény. Ő már tudta, hogy mit jelent az, ha egyszer a század elindul... Hildebrandt levelet írt, de közben figyelte a készülődő Galambot, és lopva egy társára nézett, aki látszólag aludt.
Ez Percoroff volt. — Szóvány nagy örül, de széles vállú ember. Amerikából jött át. Ha a gépésznek csak öt perc késése van, akkor villanyoszekke ke-

... Pedig Galamb Genozs...
... Hát ez... hát ez... úgy monda azt, hogy igenis!...
... Mit csináljon?
... Hildebrandt! Csomagolja be ennek a szerkesztésnek a holmiját. Nekem — jelenkénti kell őrsége a moskónyámba. Mind rábámultak.
... A nyolc halotthoz? — kérdezte Adrogopollusz, és megborzadt.
... Óda hát. Éz nincs időm már renthre rakni Kréta felszerelését.
... Pilótte edament, és hozzáállt, hogy az idióta hátszékét felszerelje, de közben a zord arcú adrogopollusz valamit...
... Ide hallgass, Galamb! Éz itten a Legzó és nem az Udvhadsereg...
... Azért csak rakta a holmikat duhonyra.
... De Galamb rohant az őrmesterhez. Latouret végignézte tetőtől talpig. Ha nem kellett volna a moskónyában sűr-

Most már azt sem bánta, hogy eljárása kissé szabályellenes, és veszélyes mosolygva folytatta:
— A világotást természetesen nem pocsékoljuk, sőtőtben mert ha sóit van, akkor az vütről nem látni be, ó pedig messziről megpillanthatja az aki közlekedik.
Jó tíz perc gyalogolt világotást, totta el a moskónyáig. Még erődt többi epületét. Még nappal is ritkán járt erre a területre, ha nem volt kimonogott mosonvölgye, mint a fegyverrobbant gránát áldozatainak. A hatalmas, kihalt, északon gyakovortól túlsó végén állt a házika.
Ebben az épületben több nyolc halott van. Úgy látszik a sors specializálta magát a katonákra, hogy szegény Galambot is lefeszítse, gondolta magában kuncogva. Na, akkor megvárhatja magát. A sors megvárta, hiszen a világotást nem lehetett be az elhagyott moskónyában.
Távolról takarékosan állt a moskónyára az idióta, a társadalmi jutások jelentős része nőtt és hogy kis mértékben a keresők száma is nőtt. Családi pótlék címén 1967-ben 7 százalékkal többet fizettek ki, mint az előző évben. Jelentős összeget folyósítottak gyermekgondozási segély címen is.

Indulást... Mert felhasítom a gyomrát!

... Pedig Galamb Genozs...
... Hát ez... hát ez... úgy monda azt, hogy igenis!...
... Mit csináljon?
... Hildebrandt! Csomagolja be ennek a szerkesztésnek a holmiját. Nekem — jelenkénti kell őrsége a moskónyámba. Mind rábámultak.
... A nyolc halotthoz? — kérdezte Adrogopollusz, és megborzadt.
... Óda hát. Éz nincs időm már renthre rakni Kréta felszerelését.
... Pilótte edament, és hozzáállt, hogy az idióta hátszékét felszerelje, de közben a zord arcú adrogopollusz valamit...
... Ide hallgass, Galamb! Éz itten a Legzó és nem az Udvhadsereg...
... Azért csak rakta a holmikat duhonyra.
... De Galamb rohant az őrmesterhez. Latouret végignézte tetőtől talpig. Ha nem kellett volna a moskónyában sűr-

Politikai előadások a bányavidéken

Az 1967-68. évtized elején új továbbképzési formát választottak a bányavidéken...

GYAKORLATRA KÉSZÜL A POLGÁRI VÉDELEM

A közelgő évben rövid tudás-közlés közlője a hírlap hasábján, hogy a megyei tanács...

többek között a hátszág védelmenek erősítéséről. A lakosság körében sem utók...

léseről van szó. A megye adottságainak és helyzetének megfelelően, magasabb színvonalú...

Magyar-csehszlovák megállapodás

Szebes Sándor, a belkereskedelmi miniszter első helyettese...

A szocialista országoknak nem érdeke a háború, a különböző társadalmi rendszerek...

Felvetődik a kérdés: mégis, miért van különös jelentősége az említett végrehajtott bizottsági ülésnek...

A gyakorlat sikeres végrehajtása, valamennyi polgári védelmi beosztottnak és vezetőnek...

Cserélik a gézőcsöveket Székesfehérváron. Fehér János és brigádja a régi, rossz csöveket emeli ki.

Felelősség az emberért Sok a mezőgazdasági baleset

Még jóval a gépsemlekedé előtt vagyunk, de kitűnő alkalom a teli képzésünkhöz...

A rádió és a televízió mai műsorából

Table with columns for Radio (KOSSUTH RÁDIO) and Television (TELEVÍZIÓ - BUDAPEST) programs, listing times and titles.

MOST ÉRDEMES VÁSÁROLNI

MERT MÉG OTF ÉS TSZ HITELERE IS A R U S I T Székesfehérváron, a Március 15 utcai MÚSZAKAI ÁRUHÁZI...

Építkezők! Figyelem!

A győri Búzakalás TSZ változatlan áron, vagonbarakva m-ét 75,- Ft-ért, szállítja ez évben is a jómajomégu BETONKÁVICSONT.

Az Országos Takarékpénztár Fejér megyei fiókjának hitelosztálya

az ügyfelek jobb kiszolgálása érdekében 1968. február 1. napjától Székesfehérvár, Március 15 u. 7. sz. alatti új helyiségben folytatja működését.

A Székesfehérvári Építőipari KTSZ felvezet KÖMŰVES és ACS szakmára ipari tanulókat.

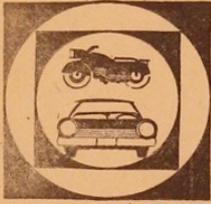
Jelentkezés: Szfvár. Rác u. 37. 651. A Fejér megyei Víz- és Csatornázás az 1968. 09-és hónapra SZERZŐDÍTET: VÍZVEZETÉKSZERELŐ, VILÁNYSZERELŐ és ÁLTALÁNOS LAKATOS ipari tanulókat. Jelentkezés: Szfvár., Elmunkás u. 3. 593.

Keresünk azonnali belépésre gyakorlott gyáros- és gépirót.

Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés: Fűszertár Környezet, Székesfehérvár, Sóstó.

HALALOZÁS

Fajó szívevel tudtuk, hogy Józson szeretett édesanyjánk, anyósom és nagyanyjánk, CSAPATTA RUDOLFNE január hó 26-án, este 11 óra körül elhunyt.

**AUTÓSOK
MOTOROSOK
FIGYELMÉBE!**
Esedékes a

kötelező gépjárműszavatossági biztosítás

1968. évi díja. Január 31-ig pótlégmentesen fizethető.
A kötelező biztosítás díja:

magánautó: 460.— Ft
motorkerékpár
földalkocsival is: 100.— Ft
(A magánautók biztosítási díja két egyenlő részletben, januárban és júliusban is fizethető.)

Felvilágosítást, befizetlőlapot főiskoláink adnak.

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ.

Székelyország belépésével
azonnali belépésével

**GÉPKOCSI-
SZERELŐKÉRT
és
GÉPKOCSI-
VEZETŐKÉRT.**

Jelentkezés ÉVM Építőipari
Szállítási Vállalat I. sz.
üzemén. Szésvár, Szécsény u.
31. 726.

MOZI

MK. Január 23. VASARNAP.
SZÉKESFEHÉRVÁR
Közösségi Tanulmány a nőkről
Péteri: Hűtenség olasz módra
Maroshegy: Tiszta, más, hócipő
Aba: Algiri csata
Bakonycsernye: Beszterzányi
Birtok: Krájból
Wiesbaden
Bodajk: Zenésli megoltsa
Eryng: Két emelet boldogság
Kisláng: Verrel megpecsételve
Lovasberény: Ágyagyalomb
Mór: Aida
Pákoz: Adámknak hívták
Polgári: Cselszövek gyűrűjében
Sárbogárd: Erőm, tied
Sáros: Tiltott vulkán
Seregélyes: Orvoság a szerelmem
Sopony: Pérd, akit szeretek

**FELHÍVJUK a figyelmét, hogy a
KÖRÖZETI ALAPANYAGELLÁTÓ VÁLLALAT**

megnyitotta

SZÉKESFEHÉRVÁROTT

Homlokosor (Vasas Stadion mellett)

haszonvasúletét.

Nagy mennyiségben áll a vásárlók rendelkezésére:
különböző rud- és idomacél, laposvasak, szalagacél,
különböző vastagságú és hosszúságú csövek, finom és
durva lemezek, horganyzott és onozott lemezek, beto-
vasak, különféle méretű és keménységű acélhuzalok,
hordók, tartályok, kapuk, ablakkeretek, egyéb késztermé-
kek, használt szerszámok, gépek, gépalkatrészek.

Nagyobb tételű eladás és vételi szándékot a körzeti
Haszonvas Értékesítési Osztálynál kell bejelenteni.
Cím: Budapest, VI., Benczur u. 11. Telefon: 422-351,
vagy 425-799/34, vagy 87-es mellék.

Egységes minőségű nagyobb tételek vásárlása esetén
transz szállítást vállalunk.

Az üzlet nyitvatartási ideje: 7.30—14 óráig,
szombaton: 7.30—10.30 óráig.

766.

FELVÉTELRE KERESÜNK:

várpalotai székhellyel, több éves
gyakorlattal bíró

geodéta mérnököt,

vagy felsőfokú képzéssel rendelkezőt.

Tiszta hatósági erkölcsi bizonyítvány szükséges.
Jelentkezés: „Terepi munka” jellegre a kiadóhivatalba.
749.

Az Ingatlankezelő Vállalat FELVESZ:

SEGÉDMUNKÁSOKAT kőművesek mellé.

Jelentkezés: a munkáigyon.
Székesfehérvár, Móri ut. 4.

590.

Sárbogárdi Vegyes Kftsz

értésztli a lakosságot, hogy új

javító részleget nyitott

Sárbogárd, Ady E. u. 182. szám. alatt a cipész részleg
üzletében.

VÁLLALUNK:

televízió, rádió és háztartási
kiszépvjavításokat.
GYORS, pontos, szakértői munka!

KTSZ Vezetősége. 590.

KEDVEZMÉNYES TÉLI VÁSÁR 30—40 százalékos

árengedménnyel a

BICSKEI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZET RUHÁZATI

ÁRUHÁZÁBAN ÉS SZAKÜZLETEIBEN.

FEBRUÁR 1—6-IG.

Vidéki verőmunkákhoz 50 százalékat megterítjük

1000.— Ft-on felül vásárlás esetében. 588.

Megvételre keres

a Székesfehérvári Finommechanikai
Vállalat:

200 tonna Ø 12 hengereit ötvözetlen koracél,
200 tonna Ø 25 x 2,5 acélesővet.

Kiseb tétel mennyiséget is átveszünk.
Ügyintéző: Erős. Tel.: 24—58. 602.

A SZIM Székesfehérvárai

Közszolgálati Vállalat,
Székesfehérvár,

A 25, 35, 45, 55—80

minőség bármelyikében

azonnal

meg-

vásárol

Ø 48x7 mm falvastagságú
csöbö 500 fm mennyiséget.
Bármilyen kis mennyiség
átvétele is lehetséges.
Ügyintéző: Manner.
Telefon: 29—12/173. 637.

HIRDESSZEN

A HÍRLAPBAN!

Hirdetéseket felvesszünk:

Kiadóhivatal: 15 U. 17.

MÁRCIUS 15 U. 17.

Magyar Hirdető:

KOSSUTH U. 2.

Változó munkahelyre
KERESÜNK

lakatos-

szerelő, szak-

és segéd-

munkásokat.

Külszolgálati költséget,
havonta egyszeri haza-
utazást, hetenkénti haza-
utazási költség-hozzá-
járulást, szállást teri-
tünk.

Bérezés,
teljesítménybér
kereset-korlátolás
nélkül.

Jelentkezés:

FEMMUNKÁS

SZERELÉSI ÜZEM

BUDAPEST

XIII. Lomb u. 11. sz.
alatt.

Felvétel esetén
felutazási költséget,
megterítjük. 475.

Mindennap

HÍRLAP!

CSOKOLÁDÉ — CUKORKA

743.

MŰSZAKI VÁSÁRT TAR-
TUNK január 30-án, kedden
Székesfehérváron az ÖREGHE-
GYI MŰVELŐDÉSI OTTHON-
BAN. OTP és TSZ hitelre is

árusítunk. A megvásárolt lé-
szűkeket díjtalanul házba
szállítjuk. MŰSZAKI ÁRU-
HÁZ bevégzőszolgálat. 744.

Vásároljon a Vöröshadsereg úti ÉDESSEGBOLTBAN.

Bő áruválaszték, udvarias kiszolgálás.

Nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig, délután: 15 óratól 19 óráig.

A Székesfehérvári Víz-, Fűtész- és Lakáskarbantartó
KTSZ felvessz:

villang, víz- és központifűtés-szerelő
szakmákban:

ipari tanulókat.

Jelentkezés: Szésvár, József u. 13. sz. Munkáigyon. 640.

VIDEOTON RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIO GYÁR felvessz:

férfi és női betanított

munkásokat

Jelentkezni lehet: VIDEOTON RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIO
GYÁR. Személyzeti főosztály. Székesfehérvár, Berényi
út. 744.

Azonnali belépésre keresünk

KÖZPONTI TELEPHELYRE

esztérgályos, marós, villanyhegesztő,
hőszigetelő szakmunkásokat,

pneumatikus automatikával, szabályozás-tech-
nikával foglalkozó

technikusokat,

és férfi segédmunkásokat.

Műszer és technológiai szerelési munkahelyekre

KÜLSZOLGÁLTATÓ MUNKAKÖRBE

CSÖSZERELŐ, HEGESZTŐ,

KÖZPONTI FŰTÉSSZERELŐ SZAKMUNKÁ-
SOKAT ÉS FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT.

Felvesszünk továbbá 14—18 év közötti fiatal-
korúakat 6 órás munkaidővel.

Vidéki munkahelyen 5 napos munkahét van,
munkásszállás, étkezés biztosítva.

Jelentkezés: a Vállalat munkáigyon osztályán.

BUDAPEST, KÖLAJIPARI GÉPGYÁR,
BUDAPEST, XVIII. GYÖMRŐI U. 79/83. 367.

A Fejér megyei Víz- és Csatornázó

azonnali belépéssel felvessz:

VÍZMŰTELEPI GÉPKEZELŐKÉRT, GÉPÁPOLÓKAT,

VÍZVEZETÉKSZERELŐKÉRT, vízhalózási, valamint

csatornahálózati SEGÉDMUNKÁSOKAT.

Munkásszállás biztosítva.

Jelentkezés: Szésvár, Elmunkás u. 1. 902.

Az Ingatlankezelő Vállalat szakmunkástanulókat

kőműves, bádogos, tetőfedő, víz-

gáz és központifűtésszerelő

szakmában felvessz.

Szállást tudunk biztosítani.

Jelentkezés a munkáigyon. Szésvár, Móri ut. 4.

581.

Régi barátom a könyv. Ha szorgos teendőim a látványosságot igerő ter-
ezik miatt háttérbe szorítom,
— restelkedem on-
szam előtt. Es bosszankom,
mert minden mulasztás
an szegényebb vagyok egy-
könyvkinálta gazdag-
sággal.

A könyv barátságát nem
tet megmagyarázni. Meg-
ill ismerkedünk vele,
egy az megismerjük. Kelle-
n kell maradnunk művel-
egy megjelöljük szerény
létszámát, sokszínű „egy-
ségét”. Egy szóval: olvas-
lák kell.

Hírlap vasárnapi melléklete

Lenin a magyar képzőművészetben

Lenin halálának negyven-
egyedik évfordulóján nyit-
meg az István király Mú-
zeum új kiállítása. A tárlat
anyagát az esztergomi Ba-
lassz Bálint Múzeum kutatói
grúpiótták össze a Nagy Ok-
tóberi Szocialista Forrad-
alom tavalyi ünnepségei al-
kalmából.

és a korra, Leninre legje-
lemzőbbeket igyekeztek id-
választani.

1950-ben mintázta Pátzay
Pál másfél méteres életnagy-
ságú mellszobrát, amely máig
a legismertebb hazai ab-
rázások közé tartozik.

Bokros Birman Dezső
1952-ben készült álló Leninje
egyike a legközvetlenebbül
látó műveknek. Nem szónok-
tot, nem hőst; egy egyszerű,
és éppen egyszerűségében
szuggesztív munkásként
fogalmazott meg Bokros
Birman szinte megható nai-
vitasával.

Sajnos, a kiállítás időrend-
ben utolsó darabja. Vilt
Tibor portréja most nem
kerülhetett ide, mert má-
sutt szerepel. Kár, mert a
szoborhoz készült rajzok so-
rozata, amelyek egy teljes
tárlat megtöltene, méltán
kelltek fel a közönség ér-
deklődését. 1967-ben Viltet is
meghívták a Lenin-portré
pályázatra. Ő neki is állt a
munkának, de a határidőre
nem készült el. Nem akart
egy szokványos fejet csinál-
ni. Elhatározta, hogy „meg-
tanulja” Lenin fejét. Hosszú
antropológiai tanulmányokat
végzett, kiemelte a fellel-
hető egykori fényképeket, s
rajzok, agyvizslatok vég-
telen sorát készítette, mi-
sikerült megvalósítani elkép-
zeléseit. A régebbi alkotá-
sok — még Bokros Birma-
ne is — elsősorban szimbó-
lumok. A forradalom szimbó-
lumai, amelyek Lenin
alakjában testesültek meg.
Vilt Lenin „titkát” igyekez-
tett megfejteni. Megfogal-
mazni azt a valamit, ami
egy ember — Lenin — ké-
pessé tette századunk leg-
nagyobb történelmi fordulá-
tának végrehajtására.

Egyetlen ember arca me-
sokszorozódva: minden
unalmas a kiállítás. Nincs
kétfoldos a sok szobor,
rajz, plakát között. Mert
nemcsak másként látja min-
den művész Lenin arcát, de
az eszközei, a kiállítás
szándékán kívül, önkéntel-
lenül tükrözik fel öten év
magyar művészettörténe-
tét is. Megtaláljuk benne a
tíz év évek úgynevezett ak-
tivistá hangját, az ötvenes
évek naturalizmusát, a har-
mincas évek klasszicizáló
törekvéseit, s a hatvanas
években, elsősorban Vilt
Tibornál érezhető, a lélek és
az anyag melyet egyszerre
kereső analízist.

Kovács Péter

1.

Népművelők és intézmé-
nyek szűkebb köre a könyv-
művelésben 212 tanács-
170 szak szervezeti könyv-
i egyesítést kínálva olvasásra
0 ezer kötetet. Az embe-
ség történelmében páratlan
módszerekkel szervez meg-
százi elő szocialista társas-
ságunk a nép és a könyv
nyomra találását. Csúpn
éjé megében évente a tá-
casi könyvtáraknál 800
er forintot költ államunk
nemes célra. Tavaly mint-
y 40 ezer kötetet (egy-
0 200 ezer forint értékben)
szádoztak könyvtáraink.

Dehát egyáltalán mire jó
a nagy pénzkidadás? —
érdemlhet bárki. Egyálta-
n „ment-e a könyvek által
világ elébb?”

— Ment... és most. Köz-
mert Marx mondása: „az ele-
bet, mielőtt beható a tö-
segekbe, anyag erőve va-
s.” Nos, az elméletek, szem-
etek „memorizáló” és pro-
gandisták elsősorban a köny-
vek.

De nem kell Marxhoz for-
olnunk, hogy igazságot te-
ven a könyv érdemeiben.
Mindén szakember és vezető
udja — közélet és mező-
gyaránt — s talán legje-
sőbb maguk a szövetkezeti
szádk tapasztalták, hogy a
onyv „vetése” miscoda ser-
sentő erő. Vagyis előbbre
tszi a közösség sorát.

Hasonlítják-e eleste köz-
egységben ezt az ember-
t, a könyvekben rejlik,
tródi beszélgetem. Májor
Sándorral, a Mezői Könyvtár
igazgatóhelyettesével.

2.

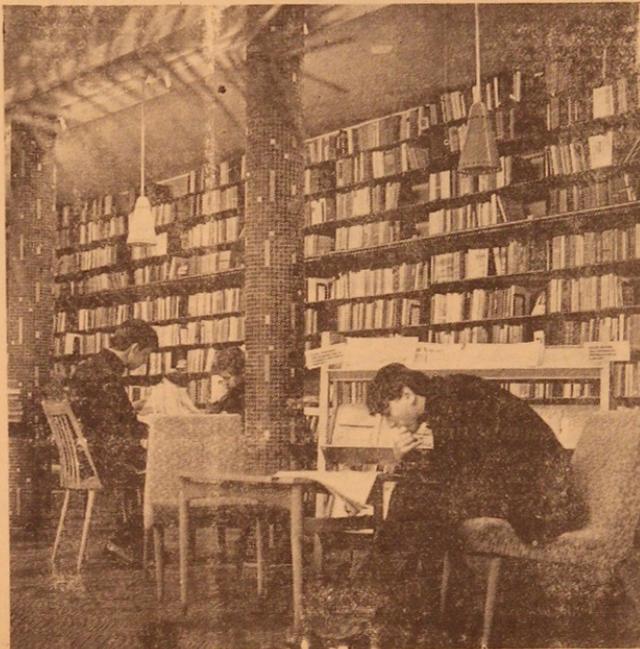
A tények azt mutatják,
hogy — a telentező népzer-
ése ellenére — nem csökken
a könyv közfelfelvétele. Egy-
re inkább felismerik az em-
ber, hogy az elmélyültebb
amerítészerző forrását a
könyv. Megyében a tá-
casi és szak szervezeti halozat-
ban több mint 80 ezer olvasó-
k tartanak nyilván, akik az
elmúlt évben kétfoldú könyv-
vették otthonukba. A
könyv vonzerejét egyélen
szálat példázom: Tavaly
közvetlen anyni művet kölcsö-
nöztek ki, mint 1960-ban.

Mégis az a benyomáson,
hogy a könyv kettős szerepe:
megvilágító és szakképesítő
tudományt, meg nem ismer-
tel fel a közösség tanácsa és
gazdasági vezetőinek egy ré-
sze. Honnan a következtet-
tést? Onnan, hogy fukarul
munka a „szépségnél” a köz-
ségi könyvtáraknak. A kivül-
sítők közül talán a volt föld-
művelésszervezetek érezték
leginkább együtt a — csu-
pn szellemiekben gazdag
falusi könyvtáraknál. Évente
200—250 ezer forinttal lepte-
k meg.

Ezek óta több községi ta-
nács költségvetésében gyak-
ran valahol hátul szerepel
a könyvtár fenntartására
szánt összeg. Egyes helysé-
gben legelőbb szakké-
letükben is szakközpont,
például nincs tüzelő, fűznek
a „tüzelő osholó” könyvek.
Helyenként oly minimális
tűzelőt kap a könyvtár,
hogy heti két napot (pár órá-
ben) áldozhat az olvasók fo-
gadására, és a hely is szék,
szegényes.

3.

Lenz, a könyvközlésnek
kimerülhet abban az elem-
mozdulatban, hogy az sítet
szája, vagy átvessz a köny-
vet. (Sok helyen csúdn az
bizteli mesé). A könyvtáras
munka azonban ott kezdődik,
hogy az olvasóval kissé el-
időznek a könyv szépségein,
mondanivalóján. Ezekneként
esportos beszélgetéseket

rögtönöznek. Hiszen a szak-
ember segítségével valósít-
ható meg az a költői óhaj:
„könyvek bányászta, olvasó-
tarj aranyat, vasat”. Az el-
olvasott mű melyéről „köz-
ségi fejtesse” több kinszt
felhoz az ember. A megyé-
ben 80 ezer ember könyvtár-
tani olvasó. Gondoljuk meg,
milyen népművelést végezhet
a könyvtáros, ha az évi 800
ezer látogatónak csúpn
egyetlen jó gondolatot ajánl.
Vitafozók, politizál, egy-
szóval „népművel”.

A társadalmi törekvés ép-
pen ezt célozza: a kinses
könyvek kollektív „bányá-
zását”. S hogy a hasonlat-
nál maradjunk: a korszerű
téma — a klubkönyvtár. Ed-
dig Fehérvárcsurgón, Rác-
almáson teremtekett hason-
ló fórumot. 1967. sikeres sz-
tendő volt a könyvtárak éle-
ségről mintegy 20 könyvtár-
tani korszerűsítettek a megyé-
ben. Csúpn berendezésekre
felmúllo forinot fordítottak.
Idén Tabajdon, Nagyvelgen,
Alsóudobozon, Pázmándon,
Sárkeresztessen, Csáron, Sár-
szentmiklóson és Sárosdon
terveznek klubkönyvtárakat.
És év közben várhatóan más
falvakban is létrehoznak ha-
sonlót. Az építési átalaki-
tási munkákra és a berende-
zésre kétfoldú forinot irá-
nyoztak elő.

Nos, ez lenne a könyvek
beszédese otthona. Könyvta-
rúrok, szakemberek, irodalmi
szinpadok, író-olvasó találko-

zók, ismeretterjesztő előadá-
sok, vagyis a könyvvel rokon
valamennyi rendezvény fóru-
ma. Gyümölcsöztesse a tele-
vizio, a folyóiratok és a klub-
élet adta lehetőségeket.

4.

Talán ajdonságként hék,
hogy a falusi szakemberek
a könyvtárakban időznek. Ha-
gyományos elképzeléseink
szerint csak szpirodalmat
kereső „széplelekek” nyitnak
be a betűk országába. Keve-
sen tudják, hogy csúpn tá-
nácsai könyvtárainkban évente
több mint 300 ezer ismeret-
terjesztő művet kölcsönöznek
ki. Ez háromszorosa a megyéi
ismeretterjesztő előadá-
sok közönségének. És megha-
ladja a művelődési otthonok
műsoros rendezvényeinek né-
zőközönségét.

A mezőgazdaság szocialista
nagyüzemé válása, a technika
fejlődése sugallta a könyvtárak új hivatását: a
szaberek, szövetkezeti gaz-
dák szakképesítésének szolgál-
tát. Kis csoportos foglalkozá-
sok, szakkörökön, továbbá
szakíró-olvasó találkozókön
beszélgetésekre a gazdák
foglalkoztató kérdéseiről. Ta-
valy mintegy 15—20 ilyen ta-
lálkozót szerveztek a megyé-
ben. Ez év februárjában
újabb 14 találkozóra kerül
sor. A könyvtárolomány gva-
rtításában 30—35 százalék az
ismeretterjesztő művekre ju-
tot.

5.

Tél van, az olvasás nagy-
nyomás időszak. Míg az
emberek további bizalmába
ajánljuk a könyvet, néhány
könyvtári gondolatot, vagy
inkább gondot mondunk el.
S hadd zárjuk Vörösmarty
gondolatával ezt az írást: „Es
mégis — mégis fáradozni
kell. Egy újabb szellem kezd
felküzdeni. Egy új irány tor-
át a lelkeken: a nyers fajok-
ba tisztább érzeményt/ S
szélművelésőbb eszméket elő-
lani.”

Végkövetkeztetésként pe-
dig engedtetsek még anyi
változtatás az újságíróknak,
hogy a költő (címbe idézett)
kérdő gondolata helyett szé-
reány kijelentés: könyvek
által bizony előbbre ment a
világ.

Balogh Ödön

„Ment-e a könyvek által a világ elébb?”

A kávédaráló

1826. év elején Schubertet meglátogatta barátja,
Franz Lachner. Keserű hangulatban találta a háziga-
dát. A látogatásnak azonban megörült.

— Főzők egy jó kávét! — mondta vendégének, he-
vette a szeméveget, elővette a kávédarálót és darálni
kezdte a kávét.

Egyszerre hirtelen felkiáltott:

— Megvan! Megvan!

Szinte eldöbta a kávédarálót, a kávészemek szer-
gulltak a szobában.

— Mi van veled, Franz? — kérdezte ijedten Lachner.

— Ah! — ujjongott a zeneszerző — egy ilyen kávé-
daráló csodálatos dolog! Azt mondja: ra-ra-ra, és a
legszébb melódia zeng a fűlede!

Néhány motívumot dudolt, amelyből a D-moll kvar-
tett született...

(Fordította: A. L.)

FALUSI KÖRKÉPEK

Dég

Lírai változatok a megye régi és mai képéhez: Utak

A felszabadulás előtt, sőt ma is jó darabig vastag port vágáltak itt a székelyek kapott ugyan itt-ott valami kövortest az út gerince, de nem volt semmi kemény alapozás megspékelés, ha felzött a föld, a kő marja a ráfot, lement róla a paraszti kőfalak, gyúria a szarát, aprította a port kődarabokban, beleállt egy-egy főtök ezeknek az utaknak közepébe, vastagon takta a köveidat kokadtan, porosan álló fakat, a csavargó kerekvágásokat, így kőkövedet halmozta a paraszti falu és falu, falu és város között, így jart ki a földjére, így szült údore a port, sít akadt el olykor a feneketlen sárban. Jó kemény út is akadt, élvezeti a kővelők kapujára, arra különösen figyelmünk kellett az útkapároknak, azon futottak hajdan a hinták, libériás lánokkal. A paraszti gyúria a sarat, a port, csunya, gödör utakon szekeret, ácsok volt legja, gyalogolt a többség, telén csizmában, nyáron repeszett bőrről, ma is a kővelők egyik faluból a másikba, vagy a városba kellett menni.

Ma a megszűnt a hivatalos nyilvántartások szerinti az állami kezében lévő utak két azalakkal, kétféle útjavítási rendszerrel pórták, kemény burkolattal.

Dég életének szemlésekor a bányászdás látványát kellik. Megtudom például a tanács nyilvántartásából, hogy a közönyvitar állománya 3850 kötet, ebből a felmeres időpontjáig 3444 kötetet vettek ki olvasni, de a könyvtár elhelyezése nem megfelelő. A közeljövőben ugyan javulás ígérkezik ezen a téren, de művelődési háznak, a több mint 3000 lakos részére ma is a régi uradalmi szolgálati épületet, vagy istálló, használik. Kétségtelen, hogy ilyen avult, korszerűtlen intézmény nem nagyon senkire lehet látogatni a ma már igényes falusi lakosságot.

Feltétlenül ide tartozik azonban, hogy Dég kereskedelmi hálózata ebben az időben 10 különböző boltból áll, van presszó is, de olyan vendéglő, ahol az ember ebédt kaphatna, nincs.

A község gazdasági véteknységét a tsz tevékenysége határozza meg, de sok ember foglalkoztat a 120 kataszteri holdon gazdálkodó Szőlő-Gyümölcs Ültetvénytervező és Kivitelző Vállalat, a 260 holdat birtokló Mezőföldi Állami Erdőgazdaság is.

Nézünk talán először a tsz helyzetét. Itt halom először a földterület használatának ilyen megosztását: 4700 kataszteri hold áll közös gazdasági hold, 500 hold a háztul, tehát a tsz összes földterülete 5200 kataszteri hold. A tsz-nek 740 tagja van, ebből 602 a dolgozó, a többi nyugdíjas. Gazdálkodásuk nagyrészt a hagyományos termelési ábrakot fogja össze, kenyérgazdaságot, kukoricát, burgonyát termesztenek, de van egy 26 kataszteri holdas halastavuk is, melyből az idén 320 kg halat hoztak ki holdanként. Az egy főre jutó jövedelmük 1968-ban 21 ezer forint volt, 1967-re ennél több létezik. Mondják tájékozottaim, hogy a Szőlő-Gyümölcs Ültetvénytervező és Kivitelző Vállalat a 120 holdból 40 holdon csemege szőlőt termeszt, a többi öltványtelepítésre használja, mindeket át termelvényeit iszavartszat külföldre szállítják.

Van itt tehát munkalehetőség, mégis sok gondot okoz a vezetőknek, főleg a nők és ötvemen felül járó férfiak téli foglalkoztatása. Mert — amint mondják — itt mindenki mindig dolgozni szeretne a lehetőleg otthon a faluban, nem szeretnek a dégiék utazgatni a munkahelyekre.

Kortörténeti érdekességnek látom a ide is írom, hogyan kezdte el államunk, hogyan kezdte elő a munkás életre a gondozásába fogadott gyermekek. A régi állami nevelőintézetben például, az általános iskolai oktatás mellett gyakorlati felkészítés is folyik, van a gyerekeknek egy otthonas mezőgazdasági termelőszövetkezetük, műhelyek — felnevelő dolgozók közreműködésével — megőrzésére érdemes tevékenységet fejtenek ki. Példának említem csak, hogy madártevelő órákat készítenek, egér- és patkánykártevőket gyártanak az egyetemi kutatóintézeteknél.

Mind emellett az is kortörténeti adat, hogy Dégen a

televízió előfizetők száma e pillanatban elérte a kétszázat, hatszáz rádiókövetőzők működik a falu házaiban, középiskolába ötvem gyerek jár a faluból, húszan ipari pályára készülnek. Van tizenöt egyetemi, főiskolai hallgatójuk, a tizenkét magánkézben lévő személygépkocsiról tudnak a községi vezetők.

S ha már a vezetők említtem: azt mondja B. Szabó Károly községi párttitkár, hogy e pillanatban a tanács, párt, néprfont kapcsolat kifogástalan, ami a községek érdekében tenni kell, azt természetesen viták után közösen döntenék el, a községek szívesen fogadják döntéseket. Meséli, hogy amikor gyalogjáró igazítás céljára tekelefaragás volt szükség, a megfaltatott tanácsagapparatús a párt és néprfont helyi aktivistáinak szervezésében elindította az akcióit, de a helyszínen már magán az intézkedéssel egyetértő nép serénykedett, maguk szorgozták meg a vonakodókat, s végül egyetlen esztendő sem maradt ki a munkából. Ennek eredményeként három kilométer hosszúságban bontották le a girbe-görbe kerítéseket, s helyezett el egyenes vonalban és e három kilométeren rendezték be a gyalogjárót is.

Az tán a korábbi válságainál fele részben megfáltatották. Az új közelelt emberek beletanulnak lassan társadalmi munkale

KÖNYVESPOLC

Idők futása

Erzel a nagyon találó címmel válogatott össze egy csokorny verset a kiváló szovjet költőnő, Anna Ahmatova verseiből. Rag Zsuzsa, aki lassacskán a legváltóbb magyar műfordítók közé emelkedik, Anna Ahmatova életművére és életútjára valóban illik ez a kifejezés: idők futása; majdnem nyolc évtizedet ível át élete, s közben a cárizmus-tól kezdve végigélte a szovjet hatalom megerősödésének időszakát éppúgy, mint a személyi kultusz tévedését, ezután újabb emelkedés következő pályáján, majd egy félreértelmező bírálat ismét egy évtizedre kiszorította a szovjet irodalomból, s csak a hatvanas évek elején foglalta el végleg az őt megillető helyet.

Ki is ez az Anna Ahmatova, aki egyik versében nosztalgikusan idézi vissza a mondakából ismert „pétervári szezon”, melyről Tolstoj regényeiben oly sok szó esett, máskor szomorú elégtét fr az élet keserűségeiről, majd újonjva ünnepli a győzelmes szovjet katonákat? Ennyire nem volna kiakult arcú? Ennyire meghódított a témák sokfélesége? Vagy egyszerűen oly gazdagnak és sokrétűnek érzi az életet, hogy állandóan őt és őt szűpségét fedezi fel költészeté számára? Alighanem ez utóbbról van szó, hiszen Anna Ahmatova már költői indulásakor abba az írói csoportba tartozott, amelynek az volt a legfőbb célkitűzése, hogy a valóságot adekvát költői nyelven közzétesse és fejezze ki. Akmeitáknak hívták őket, s ez a szó is itt talán annyit jelentett, hogy a valóságot teljes gazdagságában és nagyságában akarták kifejezni és felidéz-

ni. Egyik korai versének befejezésében nagyszóben árúrsódnok össze a költői képpek, amelyek tömörségükben mind a valóság meghódításának költői eszközei:

„Fonnyad a fény emleth szívében,
Hozmályban, éj
Erzékeny, mellet hajnalig engem
a tél.”

Bírálati később sokszor vettek kézfőre, hogy túlságosan kis széletet bódított meg a világból, nem törekvés a teljességre. Ez a szűkszárság valójában a költői gazdagság eszköze volt. Menedékem mellett ezzel még Ahmatova a modern szovjet költőnemekedők egyik lehe példávává. Amikor az szovjet nyugati képviselő meg csak kísérletek lettek a hang és a költői eszközök összehangolására, Ahmatova már rá is lelt az igaz útra: a lesemdelemből élményes modern költői képalakítás, de a nagy orosz hagyományok szellemében felelt ki egyike lett Pusztin költészetének, nemcsak a felől nyelvéből merített sokat, hanem életművének is egyik kiemelkedő kutatója és ismerője.

Mostanában sok má est az irodalmi avantagárdról és viták nyomán valószínűleg egyre elősebb körvonalakozó tisztázódni máld ennek az irodalmi és művészi irányzatnak a szellemi háttérá, szerte tett hatása Ahmatova példája — légiés könnévadó versei, látezi képei, ömörítései, röppenő hangulatai — arra figyelmeztetnek, hogy az avantagárd a modernebb, akkor ée igazán magára, s akkor lesz igazán határos, ha a néphez szól, és a határokat le magába olvasztva keresi az új kifejezési formákat.

Anna Ahmatovának ekkorítt megtaláltni öket, s életérzék remekül lefordított verseit maradóknak számpeknék.

— R. I. —

Forgácsok

Ha valakit megtanítasz halálanságra, még halás is lehet érte.

Szinte mindenkinek van egy „legerősebb” gyengeje.

Ma már nem is egy tanítvány olyan, hogy belőle inkább a tanár viszkál a tanulókat előtt, mint a tanuló a tanár előtt.

Van olyan egyetértés is, amikor a jelenlétekből abba értenek egyet, hogy sem értenek egyet.

Az embereknek vannak gyengeik. Közük nem minden „gyenge” egyforma.

„Önzetlenség” értéke pontja; addig inni másképességé, amíg a saját egységére tönkremegy.

Radetzky Jenő

— Kicsit? — nevelet föl az asszony, mint akik csillagdoznak — kicsit? Ha magának tíz kiló ausztrál gyapjú kell, akkor igaz van. Ez Gyurka — fordul a férje felé, aki még mindig a cigarettájával bajlódik, szintén igyekszik néhány apróságot bevinni.

— De miért? — kérdezte a magas férfi.

— Tudja, odahaza olyan piti minden. Van szép is de nekem nem az az igazi. Olyan kell, hogy a ferjem kollégái hasznassanak az irgységtól, hogy lássák, nem vagyok olyan szerencsétlen újjagadok, mint ők. Ausztrál szett, avió étek, egy-két élezer, és Gyurka már esetleg osztályvezető is lesz, mert a főnökét megúti a guta. Az csak dolgozik, mint az igazán, és csak szövegel, mintha próbálna volna, de hogy mi az élet, arról fogalma nincs. A szöveget mi is ledobjuk az asztalra a csuccot sem felülük, kint igaz drágán?”

— Ianz — mosolygott a férj utátagon, aztán kikémből az ablakon.

— Megállunk még Ausztráliában?

— Ezyszer — válaszolta a két úttárs szinte egyszerre.

Aztán felálltak és az átó léptek.

— Elszívunk lefekvés előtt egy szivart. Aztán még visszajövünk.

Kis színet kővekezték. A vonat még mindig egyenesen halad, időnként egy falu felé villantak fel meledtek. Az asszony felállt, és igazított valamit a büröndjében.

— Jaj — fordult aztán a férjéhez —, hogy élvezem először a szerencsétlen haladó kollégáim havatag képét, ha becsúsz az új pulcsiban, csak azt tudnám... Ebben a pillanatban kinyílt a fülke ajtaja, és két vámos jött be.

— Jó estét kívánok — mondta a magasabbik igen mély hangon — van-e élvámsómi valójuk?

— Nincs... nincs... — rebegette az asszony, — de még nem is vagyunk a határon!

A FOGÁS

A vonat iszonyú kattogással robogott keresztül az állomáson, aztán a váltókra tert, és parányit megdöve ismét belefúrta magát az éjszakába. Az utasok össze-vissza dőlöngáltak az étezőközökben, itt is, ott is jökevdv sikoltások hallatszóttak. A hármas számú asztal vendégei, akik épp most álltak fel, egymással estek, aztán jökevdvén kiszáradtak fel, és lassó, ovatos léptekkel igyekeztek felülük felé. Az asszony férje vállára támaszkodta a kezét, így egyensúlyozott. Két új ismerős nő megálltuk ott, s ők is figyelmen, ovatosan mentek a szűk folyosón. Így értek vissza az első osztályba.

— Jaj, most kezdek csak drukkolni! — sóhajtott fel az asszony, s előkorta a püderdobozát.

— Aki ilyen csinos, nincs mélt feléne — bókolt az egyik úttárs, és közben tüzet adott a férjnek, aki remegő kézzel emelte akcióhoz a cigarettát.

— Kedves — nevelet az asszony, és még hozzátette: — Nagyon kedves.

— De komolyan! Nem értem, miért kell feléne. A vónat menetrend szerinti pontossággal halad, ha minden jól megy, negyed óra múlva a határon leszünk.

A hűszár most egyszerre nyugvott fel. Az asszony remélten nézett a podgyaszartatóba, ahol két hatalmas bürönd terpeszkedett.

— Csak nem valami kis dudát visznek? — kérdezte a magasabb férfi, s a másik is biztató mosollyal hajolt előre, mintha azt mondaná: Rajta, nincs mitől tartanodok!

LEÁNYANYÁK

Előhang: „Korai még, korai még, korai még a konyha kezem, korai még... hát lenne ám, ha éleveszárna a fejem...”

I. tétel.

Tizenkét éves. A legelmadottabb tanyavilágból való. Amikor megidéztek a bíróság nagy mesekönyvet szótott a hasára, hogy ne lassak és sirt, a tettes tanyabell, idősebb férfi. Három nagy fia van. A fizetség akkor egy zacskó savanyú csőr volt, most meg három évi börtön. És egy kiskislát embersors. Az anyát, amikor felállóságra voltak, ezzel melegeztették: „Nyolc gyermekem van. Dolgozom látástól-vakulástig. Nekem nincs arra időm, hogy őket őrizzem. Nem szől a taknyos, amikor meg már észrevettem, keső volt!”

II. tétel.

A faluban már pár napja Rózsáról beszélnek. „Hallot-

tátok? Kivette a gyerekeit az intézeiből. Hazahozta. Nem restelli leányfejjel, hogy gyereket van.

— Inkább rendezte tőle, hogy vállalja, nem hangya idegeneknek. A férfi a gazember, akinek csak arra volt jó...”

Az anya húsz év körüli, mosolyos lány. Szemének riadt őz-tekintete van.

— Amióta vele van a kislánya, mosolygón láttam — mondja a házineni, akinek al-bereiben él. — Hígyje el, rendezes, becsületes lány. En mindig elítéltem az efféleket, de amióta őt ismerem, azt mondom: nem lehet őket ilyenformán megítélni. De azok sem, akik lányfejjel nem szülnék gyereket. Mert azok nem kerülnek ilyen helyzetbe. Tapasztaltak, raffinaáltak. Tudják a módját, hogy kell elejét venni a bajnak. De az ilyen Rózi-félek inkább el-bujdosznak!”

éves lányának szóló szeretettel kímált apja egyik barátja. Tudta, hogy rászorult a szeretetre, mert az apja nem törődött az anyáékul maradt gyermekkel. S a „szere-tenek” ez lett a vége. Az apaságot persze nem akarta vállalni, de a börtön elől nem tudott szabadulni.

Apja elvete a háztól, mindig is útjában volt. A gyereket állami gondozásba adta, amíg megpróbált otthon te-remteni. Alberleiben él, de szepen berendezte és a házi-ak jók hozzá. Ok biztatták, hogy hozza hazra a gyereket. Most már többet keres, a nyolc általános is befejezte. Szeretne gimnáziumba ír-koztatni. Úgy érzi, sikerült új-kezdnie az életét.

III. tétel.

Az AB bizottság elküldte. Szó sem lehet a terhesség megakasztásáról. A magzat már 4-5 hónapos. Az első hónapban nem hitte, a maso-dikát várta, a harmadik már rövid volt az intézkedésre, és mire batorságot gyűjtött, már késő. Nem mert hazame-nyülni. Anyja barátjához szökött. „Ne bsdj! Hány falubeli szült már úgy, hogy az ótdik hónapban ment lilommal a templomba. A b6 ruha alatt nem látszott. Beszélj a fiúval és el van intézve.” Elcsepele a fiúhoz és szülehez. Az anya zöngélt: az ilyen lányok barátjól való mémbé vettek. — Ilyen a fiús mama mind, a lányokat szítja. Hogy minek hagyta. En meg azt mondom, ha arra jó volt, hát legyen jó továbbra is. Legyen annyi gerinc abban a férfiban!” A kamazsan úgy látszik fel-lobbanhatott a feleséghez szökött. A feleség vette. Két évig rendszeren éltek, aztan valami alapatlan feltékeny-ség, bizalmatlanság megkeze-ritte az együttélést. Elvál-tak. Azóta az asszony már talált megérő férst, de az az anyakönyvezető előtt ki-jelentette. — A kislány nem „ősem van”. Az első férj fi-zei a tartásdíjat.

IV. tétel.

A munkahelyen ismerked-tek meg. A férfi a főnöke volt. Ő csak beosztott, de csinos és nagyon fiatal. A férfi először virággal, csokival kedveskedett, aztán később cserébe mindent akart. Az egyik ma.lobban történt, ahol a férfinak szolgál-ati lakása van. Azt is igérte, ha akarja, elvállik a feleségétől és elveszi. A lány nem akarta, aztán sem, hogy észrevette: állapotos. Amikor megmondta a férfinak, autóbá ültette, felvitte Pest-

V. tétel.

— Hol ismerkedtek meg? — Tanc közben. Katona volt. — Hogy hívják? — Valami János. — Szerette? — Hát... Tetszett nekem, kedves volt. Meg aztán azt mondta, elveszi. — Gondolja, hogy a férfiak valamennyi nőt elveszik, akinek azt mondják? — Nem, de, hát ő komolyan mondta. Tulajdonképen nem is tudtam mit akar, de hát annyira erőszakos volt. — Mit kezd a feleséggel? — A szomszédunk azt mondta, ismer egy gyermek-tenis házaspárt, azok biztos örökre fogadják. Nyilatkozatot adott, hogy lemond a gyerekről. A gyermek új néven született „új-ján”. Sokuknak nyoma vesz. Hogy hívják, nem tudok, sok anyá számára örök titok mar-adt.

VI. tétel.

Talán otthon kellene nekik. Leányonthonok, ahol védettek, és nem kiszolgáltattak. Ahonnan úgy indul-hatnak el, felmetszük útján, hogy jóvájók, szobrot ígér, mint múltjuk volt. Le kellene végre vetni áll- szemkörnyeket, s már a gyerekkorban nevelni, utbaigazítást adni a szerelem, a család-alapítás szép, de buktatókál- tel útján — a családon belül és oktatási intézmény-ekben is. Zsigoni Frézébet

Bélyeghamisítók tündöklése és bukása

— Uram, lefoglalom ezt a rendkívül értékes albumot, amit ki akart csempeszni, s megindítjuk Ön ellen az eljárást!

— Kérem, ezek nem valódi bélyegek, valamennyi át- és csináltam!

A különös párbeszéd a francia-svájc határon játszódott le, az egyik utas, Jean de Sperati és a másik, a francia folytatásaként szakított vizsgálatok meg a bélyegeket és kijelentették: valamennyi valódi, értékes ritkaság.

— Akkor bebizonyítottam, hogy az én gyártmányaim, Te-szék, mondják meg, melyiket készítem el — válaszolta féltve nyesen Sperati, majd bevonult „laboratóriumába”, ahonnan a szakértők legnagyobb elképzelésére néhány óra munka után hozta elő a tökéletes hamisítványt.

— En nem akarok becsapni senkit — nyugtatta meg a szakértőket a „bélyeghamisító királya”, ahogy később elneveztek. — mert a bélyegek hatálapján feltüntettem, hogy az én munkám. Csak azt akarom, hogy a szegény gyűjtők albumaiban ne legyenek üres kockák amint, hogy drága bélyegeket nem tudnak megszerezni. — Amikor megőregedett, visszavonult a különös mesterségtől. Előbb azonban teljes felan-nyalást, mintegy 600 hamisítványt, 10 millió frankért eladta az angol filatéliai társaságnak — tananyagul.

Sperati hírhedt elődje volt Francois Fournier genfi gye-datufeladójának, nevet borzongatva etik ki a gyűjtők, mert bélyeggyártásnak termetek ma is közkezen forognak. A múlt század végén tevékenykedett, és alig van ország, amelynek értékes klasszikus kiadványait ne hamisította volna. Végül leleplezték és nyomdai kíséit a nemzetközi bélyeggyűjtői szövetség szerezte meg, szintén filatéliai tananyagának, hogy a gyűjtők tanuljanak belőle.

Ugyanilyen különös tanulmányi anyag vásárlásnak ment járta be tavaly a világsajtót. A belga származású, belgiumi állampolgárságú Charles de Thuin „műhelyét” vette meg az amerikai bélyeggyűjtők szövetsége, melynek 4000 dollárért, Thuin 50 ezer saját gyártmányú bélyeggel ámszította a 4 nemzeti gyűjtőpiacot, károsította meg a nyugati lemezű bélyeg-kezők és délamerikai államok kiadványaira, főképpen fel-nyomások készítésére specializálta magát, de egyes ázsiai és európai államokat sem kímélt meg. Kivételes ügyességgel dolgozott, s mindig sikerült kibővíteni a felismerésének a területét, amit megkönyvelt, hogy a mexikói törvények csak a for-malomban lévő bélyegek hamisítását büntetik.

A bélyeghamisítás története majdnem olyan régi, mint a bélyeggyűjtés. Az államok a múlt század óta igyekeztek védekezni a hamisítók ellen. Úgy látszik, a világ első bélyeg-gyűjtője az 1840-ben Angliában megjelent ún. fekete postapost is számláltott figyelmre, mert a nyugati lemezű bélyeg-kezők és délamerikai államok kiadványaira, főképpen fel-nyomások készítésére specializálta magát, de egyes ázsiai és európai államokat sem kímélt meg. Kivételes ügyességgel dolgozott, s mindig sikerült kibővíteni a felismerésének a területét, amit megkönyvelt, hogy a mexikói törvények csak a for-malomban lévő bélyegek hamisítását büntetik.

Ujjában a vízjelés papír bizonyult a legjobb védelem módjára. Bár ezt is megpróbálták szappannal, eljáratni, de a be-zinifiról leleplezi a mechanizmusát. A bélyeghamisítóknak olyan feljött, hogy gyártmányait semmiféle hamisító sem tudta utánozni, úgy hogy az államok ólággyűjtésű bélyeg-kezők és délamerikai államok kiadványaira, főképpen fel-nyomások készítésére specializálta magát, de egyes ázsiai és európai államokat sem kímélt meg. Kivételes ügyességgel dolgozott, s mindig sikerült kibővíteni a felismerésének a területét, amit megkönyvelt, hogy a mexikói törvények csak a for-malomban lévő bélyegek hamisítását büntetik.

Értékes bélyeg vétele előtt ajánlatos a hazai gyűjtőknek is a budapesti bélyegmúzeum szakértőjéhez vagy a bélyeg-gyűjtő szövetség vizsgálo-állomásához fordulni. Mindkét esetben eszükkel felismerve működik. A bélyeghamisítóknak egyébként tíz ezer darabban álló gyűjteménye van, amelyben a világ minden tájáról származó hamisítvány megtalál-ható; a gyűjtők is sokat tanulhatnak belőle...

Hajdu Endre

TARKÓLÓVÉS

Kétségbeesetten rángattam anyám könyvét: — Engedjen el, édesanyám! A repülőhöz se engedett el, a németet se nézhettem meg... — Nem engedtek! Meg-mondtam: — Csak az erdőbe mennek. Ott nincs semmi... feszkezni akarunk... madarászni... Viktor néni lépett be a köz-ös családunkhába. Tereb-lyes, kemény hangú asszony volt. Nem is tudott halkán beszélni. Minden szava át-hallatszott hozzánk. Rátá-mondtam anyámról: — Mért nem enged az a gyereket? Hol szedjen egy kis embernek való levegőt? Ta-lán a bunkerben? — Már húztam is a falnál szándék. Tudtam, hogy me-lyet. — Ne menj a Maros köz-éjé! Fára ne mész! Ne ma-radj el Imrénéktől! — küldte utánam anyám a figyelme-ztetések sorozatát. Számtalan igent rikkantottam vissza, de az asszony és a szemem már a görbe kőrifánál járt, ahol együtt állt már a banda. — Hát te? — nézett rám szövegével Girhes. — A cuclisüveget hoztad-e? Mit

akarasz itt? MÉR nem mégy pillet fogni a többi taknyos-sal? — Hát ahnyai erővel te is mehetnél oda, mondta csendesen Imre bátyám. S jól szölt, mert Girhes orra telén-nyáron nedves volt, mint a repálevélen nátt nyúló. Egyet azppantott most is, aztán szó nélkül megindultunk. Botla-dozva igyekeztünk a nagyfűk nyomában. — A nagy rezzogóféra Imre mászott fel. A többiek ha-kot álltak néki, én meg a biciklijét, fegyjét, dozóitát tartottam, amit kirakott a zsebéből, nehogy elszórja. — Na? — Milyen? — eszvargattuk utána a nyakunkat. — Az, de már kirepült — dörmögte Imre, s egy széles mosollyal kezdődött a kö-zös a kolonpiai fészket Szé-nygorgultunk, de lestinék tovább. Rebzent valami. Vádalszabó húzott ki a lomb közül. — Két tojás — hallatszott fentről. — Ennyi volt az eredmény. Imre a szájaiban hozta le. Megmutatta nekünk, aztán a

nap felé fordítva vizsgál-gatta. — Véres már — állapította meg, s karját lendítve a fa derekához csapta az egyiket. Ugrottam a másikért, de nem értem el a kezét. Az is zava-ro-sárgán fröccsent szét a fa köré. — Lózas! Izzalommal törtet-tem a fűzes felé. Egy Árva verebet sem láttunk. Girhes pedig állódoan felhúzza tartotta a csúzlját, s úgy im-bolygott, mint a németek a géppisztollyal, amikor Kö-rom Illet keresték löböként keltette a kavesztől valamelyik fa derekához, aztán újabb lö-szert halasztott a feneketlen nadrágszéből. Irigykedve bámultam, mint feszít meg újra a csodálatos tejgumi, amit a repülőgépről szedtem a napokban. Ha ott lettem volna, most nekem is lenne! A görbe fűzök korhadó gyomrába is betekintettek Imrénék. Az én merzem eh-hez kevés volt. Rókat, vad-macsákat, sőt farkast képzél-tem a sötét erdőben. Nem győztem csodálni a nagyok batorságát, akik gondolkodás nélkül belesetk és benűtük a titokzatos üregekbe. Arcuk

változásán lesem a hatást. De sehol semmi. Fáradián, eszlódotlan bukásodellal a rozgós-szöld hatások és kar-maló szederindák között. Kiáltásra kaptam fel a fe-jem. — Megvan! A piszok... Girhes üvöltött. Hatálmás, lebegő szárnyú madarat húzott ki az egyik fa gromá-ból. Kézét futottunk. A gör-becsőrű madár álmos szem-melkél hámult ránk. — Bagoly — mondta val-ki, s én örültem ennek a szónak, mert nem voltam biztos a dologban, megkér-dezni pedig resteltem volna. — Itt lapult a piszok nar-tizán! — ráta meg Girhes, miközben visszortott, s a szá-jában összeváltó habos nyálát ocsomdánál kiöpte. — Még megkarmolta a kezemet a ro-hadt dög! — Hetekes csuklófán valóban pirosított egy csik, mellette szökött még két fehér sáv is. — De ezt megkeserült a nyomorult! Elintéztem... Kilepett a tisztára, ahol szemhunyorogóan zuhogott a napfény. Egy nyomoné-nyára oldalra állította a bagolyt. Az ingott, billegett, tetován egyensúlyozott. Jedd-ten letemt közelebb: — Elreptül! — rebbentet-tem felé a karomat.

— Ne ugrálj, estimeszt! — lékött felre, s elérkeztél a zsebéből a csúdt. Most ha-sított belém a felismerés. — Ne! Ne! — viastottam toporzékolva. — Kuss! — csapott felém hosszú, inas karjával a vi-csorgó kövök, s kavesztől fogott a csúzliba. — Kivége! Vigyáze! Csú! — taljékött habzó szájjal. — A méla madár laposnak pislogott. Már nem imboly-gott. Szálláron kapaszkodott az ágon. Szárnyát is leengedte. Mint egy megkín-ozott ember, hátrakötött ké-zel. Kétségbeesve pillogtam. Előbb Imrere, aztán a ba-golyra. Közben a kalla hó-érvt is figyeltem. Imre egy apró dombon ült, cigarettát szívott. Ez a vadállat tényleg lelért! — A bagoly lánboron üt. Girhes kihúzta a lila tel-gumi. — Kialtani akartam, de nem bírtam. A lélegzetem is el-akadt. — Pendült és csattan a edző-ll. A madár kereszt oldal ká-pta a felét. Valami zörgött az ágak között. A kavics. — Nem taláta el. — Mellé! — sikítottam harsánnyal. — Mellé! —

Girhes előbb a csúdt né-zte, aztán a bambó, perzsa-madarat, nem akart birta a szemébe. Szívásembe vértől forogott. Horgott a mélyén. Az orrát is elfelejtette meg-sziszantani. Odáig ment a madárhoz, amely most a já-mborban hámult, puszta a nyakát, jól megmozgatta a lebegő bagolyt, mint egy szö-gyos esernyőt, arsan a hó-erz csapta. Már kezdte meg-vele, aztán ledobta magáról a földre. — A nap most ért a fel-főlé. Ezette a halom tetejé. Méis s reszeltem. Nem a mellemben fázott valami. — Újra kavesztől fogott a csúdt börtáskába. Kétség-beesetten elmozdult a szem. Ez volt a banda. A madár szárnyán állt, mélyén erőltlenül köledő, felé meg-szízott eszett. Kétségbeesetten a bagolyra. — Oda a bagolyra kavesztől. A bambó robbant, a hóerz már most lázra eszett, s szárnyaitól megmozgalt könyvül. — Egy hete nem volt hó-erz. Most megmozdult a szirénák. Rohantunk hán. Otthagytuk az alfontest. Már urn sem volt időm, hogy meg-alább egy vakondtúra áll- eltemessem. — Annus Jász

Nem is olyan varázslatos

Megbukott a Beatles-film

Új nyugati hobby: milyen lesz Ön 25 év múlva? A Beatlesek.

„Varázslatos utazás az ismeretlenben” címmel most mutatta be az angol televízió Beatlesek legújabb filmjét. A film, amelyet az kezdeményezésük alapján maguk álltak, csúszosan megbukott. A vállalkozás zdeményezője Paul McCartney. Ő javasolta néhány barátjuk társaságában kapaszódnak fel egy autóbuzsra, utazzanak víkre és forgatókönyv nélkül azt filmezzék, mi éppen eszükbe jut.

ez az elmélet mennyire helytálló, azt éppen a „Varázslatos utazás...” bizonyítja. Az egyetlen jelenetet, ugyanis, amely megis nyújt valamit, s amelyben az zenék is erényesül, a bálterem-filmlet, körültekintő rendezéssel jól előkészítették. A többi nagy zúr-zavar, amelyen az zenék sem segít, holott semmivel sem rosszabb, mint amelyeket a Beatlesektől már megszoktunk. Csupán a megfelelő környezet, a hangulat hiányzik.

Az 50 perces film kísérlet annak bemutatására, hogyan látják a Beatlesek a világot és onmagukat. Az egyik jelenetben kis sátrát vernek egy mezőn. Barátaikkal együtt betólnak és hatalmas terebben találják magukat. Rövid kabaremszerűen kivonulnak a terepből, autóbuzsuk pedig átgázol a kis sátron. Ez a jelenet már a trükkfilmek birodalmába vezet, s arra szánják, hogy ki-elégítsék azok igényét is, akik a fantasztikumot keresik. A film unalmas, farszós és művészelég semmit sem nyújt, — állapítja meg egyöntetűen a kritika. „Barátaim, utat tévesztettetek” — éneklük egyik számukban. Ez valóban így van, s ha a film világában is érvényesülni akarnak, sürgősen meg kell találniok.

E. L.

Tudomány—Technika

Csiperketermesztés üveg alatt

A gombának világszerte egy becsülete van. Nem oda, hiszen a benne lévő bérjék (spórák) tekintetében felülmúlják a szőkecsapó (penész) spóráit, ezen kívül bőven van bennük zsírsav, szénhidrát és számos fontos ásványi anyag: foszfor, kalcium, mangán, vas. A gomba más élelmiszerekkel össze nem hasonlítható, különleges íz-, szag- és zamatanyagokat tartalmaz.

Sokan azt hiszik, hogy a gomba csak pincében termeszthető. A megfelelő hőmérséklet és páratartalom pince természetesen is megteremtődik, de az üveges növényházakban is megteremtődik a föld alatti körülmények. A szivénnyelvények és az egész természeti idején olyan fénytől takarva kell tartani, hogy a hőmérséklet meg nappal se emelkedjen 16 C fok fölé. A takaró melegvízi gyékény, nád-vagy szalmatarakó napközben jól megfelel.

Nem lenne gazdaságos, ha a növényházaknak csak a falazatjára terítenék el a komposztrágot. Háziag készített polcodok két-, sőt háromszintes termesztés is folytatható, ha a polcok (asztalok) között 80—100 cm-es távolságot tudunk biztosítani. A szélesebb növényházakban több, egymással párhuzamos polc-sort is kialakíthatunk. Természetesen az asztalok alá, a földfelületre is kerülhet trágyaréteg.

Olyan növényházakban, ahol a fűtésűvek közvetlenül az asztalok alatt húzódnak, az asztalokra cserepórákat helyezünk, s azokra 2—3 cm vastag fűzréteget (vagy csak egyszerű fóliát) terítünk. Ezután következnek a fertőtlenítés. 100 literkompostteretnek 4 liter formalint kell elpárologtatni, vagy 80 dkg ként elegendi.

mindkettő elpusztítja a nemkívánatos baktériumokat. Először kerülhet sor a komposzt behordására és elterítésére. A trágyaréteg vastagsága 20 cm legyen, simán, békák nélkül fektetve (így kisebb a kiszáradás veszélye) és egyenletesen lerázva.

Lehet, hogy a trágya a beállítás után még tovább melegszik (nem volt jó a komposztálás). Ez elpusztítható a berakott csírák, ezért hőmérséklet gondosan ellenőrizni kell a melegedést, s csak 30 C foknál hidegebb trágyába rakjuk a szaporító anyagot.

Izalmás napok következnek ezután, amikor eldől, hogy milyen eredménnyel járt a munkánk. A trágya kiszáradása a csírák pusztulását okozhatja. A kiszáradás ellen

állandó, egyenletes magas páratartalmat biztosítsunk az üvegházban, az utakat pedig naponta többször locsoljuk meg. Finom vízpermettel a trágyaréteg egészen a csírázásig öntözhető, mégpedig úgy, hogy újságpapírt terítünk a komposzt fölé és arra permetezzük a vizet. A csíra terjedésének előrehaladásával (melegebb időjárás esetén) a csírázás utáni 7—10 napon megkezdhetjük a takarást. A takaró komposzt-reteget már közvetlenül is nedvesíthetjük finom vízpermettel.

A gondos, körültekintő kezelést bőseges hozammal hálálja meg a csiperketermesztés. Aki számvetéses, könnyen rájöhet, hogy érdemes vele foglalkozni!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98	99	100				

A mi utcánkban

Tessék csak előfönni egyszer errele, akkor elhiszi nekem, hogy itt található a világ egyik legényesebb sarkca. De, ha véletlenül sötétedés után érkezem, ajálom, hozzon magával zseblámpát. Úgy látszik, nem értették meg egymást. Nem neon- és reklámfény világít ebben a kis zúgban, nem is a sárgatányérú utcai lámpáktól van az említett fényesség... Képletesen használtam a „legényesebb” jelzőt.

Ami elmesélek, valójában nem is eszreli és nemcsak a mi utcánkban fordulhat elő. Az egésznek egyedül az ad különös jelentőséget, hogy milyen körülmények között esett meg. Ha figyel, talán megéri, hogy miért fényes-e az a hely. Ambar Ön, ugye, fenn van a polcon és így más a szaga...

Tudja-e, hogy milyen gyorsan halad egy úthengerlő gép? Igen, lassan. Hát egy úthengerlő, ha gyalog jár az utcán? Persze. Ő is lassan. És azt tudja-e, hogy mit mondanak, ha így végiglejt az utcán? Érdekes, általában: „Sír a talpa alatt a föld, olyan lusta ember, biztosan nem szeret dolgozni, meg a munkáját sem szereteti az ilyen”.

Igaz, elég testes ember volt. A vénemberek azt mondogatták, hogy gyermekkorában sem látták még titokban sem szaladni. Így könnyű volt rástíni a bűvöletre: lusta. Dehát az öregek szava se ér mindig aranyat. Annál az eszsz, hogy hozzáidomult a géphez. Majd figyelje meg egyszer, hogy a test a munkához, a munkához, hogy igazodik. Nem nevet? Furcsa ember maga! Mikor ezt az elméletemet elmesélem a szaktársaimnak, azok kiröhögtek. Azt hiszik, hogy tudálékos fickó vagyok, mert szeretem megfigyelni az életet, meg hát szeretek olvasni és néha, úgye készítek a számon egy-egy olvaszt, mint a bevezetésben az előbb...

Kuculi Istvánról van szó. Itt élt a mi utcánkban, a gyerekek szívesen hívták. Az asszony, annak a szűlő, meg a három fiúverek. Közülük az egyik már két éve házias, ő is hazavette a feleségét. Ha összeházasítottam, összesen nyolcan voltak. De erre, leírásuk után mondták: heiten laknak a házban. Kuculi Pista meg a kocsmában. Tényleg ott lakott, volt neki ott egy külön kocszikája is nagy. Hazáról vitte oda.

Nem kellett messzire elutaznia, a kocsmá húsz méterre volt a háztól. „Ha dolgozik, csak fél meg kormánvó, az után úgy jár, mint aki minden lépés előtt gondolkozik egyes, ugyan nem lehet a talpa alatt, ha ennek vége van, akkor meg a kocsmát nézben vesztették a gatyáját!” — így szokták róla.

En sok mindent tudok.

(Czinko Ferenc rajza)

amit más nem, mert az én szemem az övé mellett állott a kocsmában. Azt is tudom, hogy ő maga miért nem nevetett sohasem. Szokása szerint csak tréfálkozott. Azzal bosszantották, hogy nevelni is lusta. Ferélt. Nekem megmondta: „ha nevet, akkor nem kap rendesen levegőt a tüdejé. Különbön nagyon komoly ember volt...”

Szóval... Eszrevettem, hogy a sok rosszat, amit rákényszerítettem, lemosni róla. Hát, igen, ha tavoróli nézzük a dolgot, volt is alapja a túl sok beszédnek. Hm, értem. Arra gondol, hogy az a „légszomj” takaról szolgálhatott a munka utáni kocszásának, s annak, hogy otthon a ház körül nem lendített semmit előre.

Persze, a munka! De gyorsan rávágta: „Abban meg egyezünk úgy, hogy aki megfelelő minőségű és mennyiségű munkát végez, annak keressük, másodlagos, hogy szereti is csinálni, arra az előbbi, szavak nem illelnek? ... A folytatása is ilyen egyszerű. Már amilyen egyszerű lehet az, hogy egy Kuculi István nevű úthengerlő meghal a kocsmában, a saját kocszikájában, jó magyar bor mellett és ráadásul, még testamentumot is hagy hátra.

Úgy ám, végrendeletet. Felolvassom. 167 Ft van nálam mindig magammal hordom! „Alulírott minthogy oly erőtlenségre jutottam, hogy már egy éve a munkáimat is csak nehezen tudom megcsinálni, mint nem elvégezni, hát most teljes tudatomnál lévő, de várva, hogy valami baj előjön rám a következőket foglalom végrendeletelembe: — Házam és udvarom a

feleségemre szálljon teljesen. Azt csinálhat vele, amit akar. — Három fiúmmal szakszaktám a kezükbe. Abból megélhetnek, segítségül azonban mindegyiknek haragyk 60-étezer forintot, amit a Takarékbán van.

— Ha pedig leesek a lábamról, azzal a kézzel fordulok a Tiszteit Vállalatomhoz, hogy azt a gépet, amin én dolgoztam, s amelyet én mindig kövérnek neveztem, annak adják alá, aki kéri, hogy az ő gépe legyen, ne pedig olyanok, aki nem akar vele dolgozni. Aki pedig kérte, hogy az őve legyen, annak a kocszásom árából amúgy futta, a Sándor István nevű pincér naponta egy ingvenfőcsőt adjon munká utáni”.

A többi nem érdekes. Kétszáz Ft. Úgy látom, ez megdöbbentette. Hogy valaki annyira szeretheti a gépet, mint a feleséget! Végrendeletük róla Mondja ezt furcsának talán, vagy szörnek? Szörnek? Azt vártam, hogy az előbbi választja...

Azt mondtam, ha véletlenül sötétedés után érkezem, ajálom, hozzon magával zseblámpát. Meri elszórt kis utca a miénk. De — ha én lennék a szavak mestere — azt mondanám, hogy ilyen utcánkban szerre lehet venni az ilyen kis teket fényét is.

Tessék csak előfönni egyszer errele! Majd akkor elhiszi nekem, hogy itt található a világ egyik legényesebb sarkca. Persze sok kis fény van mellettek, olyanok, mint amilyen elmeséltam. Csak meg kell keresni, s látni aztán, már így lesz az ember, hogy nem a fényes-ség!

Gulya István

A TÉL ÖRÖMEI

Visszintés: 1. Téli „futball”. 9. Gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt kedvelt téli szórakozás. 14. Esztendő. 15. Például a fész és a gomb alapanyaga is. 16. Érdekes prémű állat. 17. Fordítva: szovjet repülőgép típus. 19. Nevelés ferfinév. 21. P. T. Á. 22. Kimondott másállangzó. 23. Spon. 25. Kelet-ázsiai tengerhordó név. 26. Téli szesz. 30. Kétszoros. 31. Kétszoros. 32. Az egyik nemhez tartozik. 34. Gólab játéktól labdánál „teszi” a háló. 36. Úgy-úgy adminisztráló. 38. Nyugaton a lakás- nélkülieket nevezik... Iskolának. 40. Kerti fűszár. 43. Város az NDK-ban. 45. Gyors hűtő. 47. Melyédsze, lefolyó csatornája fűszár. 48. Régen Fiume (— J). 50. Állatok. 52... poética. 53. Emberséges. 55. Átkelés. 57. Indulatsz. 58. Tapláló. 60. Nem szorosan. 62. O. J. 64. Szavát adó. 66. Test-része. 67. Oriáskigó. 69. Neki nem hagy. 70. Dolgozni nem szerető. 74. Kongói település. 76. I. B. 77. Megelőző... kerül. 79. Az anya ide fekteti gyermekét. 81. Zamata. 82. Ennek Almásy Zsuzsi, a legrangosabb magyar képviselője.

Függőleges: 1. Talán ez a legszórakoz-

latóbb téli sport. 2. Kislány. 3. Fordítva: igekötő. 4. Azonos másállangzó. 5. Réz szőlel. 6... fon, elektromos cikkmárka. 7. Város a Fülöp-szigeteken. 8. Város szanzenekosno neve — kimonoda. 9. A gyorskorcsolya jelentős japán képviselője. 10. Kutyá. 11. Jótalannul elulajomlót. 12. Fel-forgja. 13. Gyerekek legkedvesebb téli szórakozása. 18. Súlyt megállapító. 20. Formai. 23. Vezetés. 24. Ilyen csupor is van. 26. Jegyzett rá. 29. Keleti ruhadarab. 31. Hajó részére (0 33. Elődeim. 35. Fűfűfű. 36. Az 1908-as téli olimpia részese. 41. Kildemény. 42. Az 1908-as téli olimpia színhelze. 44. Kispárosokat foglalkoztató iroda (névelővel). 46. Maró folyadék. 49. Málnem mese névelővel (0 51. Adósszámvállaláshoz ez is kell. 54. Büntetését kiszabta. el... 56. Narkotizáló. 57/a. Gyermeknek műve. 58. Kétszoros színpalló. 59. A téli olimpia részese. 60. Epphogy vegetál. 73. Rabol. 74. Kildemény. 75. A. E. Y. 76. Szovjet motormárka. 78. Kimondott másállangzó. 80. Hang nélkül bevár. 81. A.

A megfelelő következő sorok adták: vízszintes 1., 9., 82., valamint a függőleges 1., 9., 13., 43., valamint az 57/a. M. J.

